

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronen, Inuit Ataqatigiit
/MAANI

**Nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaasiisarneq pillugu § 37
naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 137-2016-mut akissut**

14-06-2016
Sags nr. 27412
Dok. nr. 2961104

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu nunatta imartaani nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaasersuisarneq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut akisassanngortinneqarput.

Apeqqutit akineqarnissaat pillugu Sustainable Fisheries Greenland (SFG)-miit akissutissatut siunnersuutinik pissarsiniarsimavugut.

Aalisariaatsinut ataasiakkaanut attuumassuteqartut nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaammik qinnuteqaateqartarpuit - Naalakkersuisut pinnatik. Maannamut nunatsinni aalisariaatsini pingasuni nungusaataanngitsumik ingerlatsinermut upternarsaasiisoqarsimavoq: Tassa, Kitaani raajarniarnermi, nunatsinni nipsisanniarnermi kiisalu Barentshavimi aalisariutit nunatsinneersut atorlugit saarullinnik, kullerink sejenillu aalisarnermi.

Tamatuma saniatigut Kitaani avataasiorluni qaleralinniarneq "nalilersuiffigineqarpoq", tassa aalisarneq kiisalu nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaasiisarnermi toqqammaviit malinnejarnersut nalilersuiffigineqalersimapput naatsorsuutigineqarlungilu suliaq tamanna 2017-imi naammassineqarumaartoq.

Aamma Kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnerup nungusaataanngitsumik ingerlannejarnersut upternarsaammik pissarsiniarnissaq pilersaarutigineqarpoq.

1. Qalerallit avataani pisarineqartut MSC-mik nalunaaqutserneqalerput, siunissami MSC meqqeq sinerissamut qanittumi atuutilertariaqarpa?

Akissut 1)

Uppernarsaat maanna pissarsiariniarneqartoq taamaallaat nunatta sineriaata avataani aalisarnermut atuuttussaassaaq. Avataasiorluni aalisarnerup siullunneqarneratigut SFG-ip siulersuisusa suut sallitissimaneraat ersersinneqarpoq. Massakkut naliliineq naapertorlugu sinerissamut qanittumi nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaat pissarsiariniarneqassaaq, kingusinnerusukkulli piumarluni. Massakkulli taama suliniarnissamut aalajangersimasunik pilersaaruteqartoqanngilaq.

2. MSC meqqi sinerissap qanittuanut atuuttariaqarpat qaqugulu atuutilertariaqarpa?

Akissut 2)

Sinerissamut qanittumi nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaasiisoqarnissaannik suli aalajangertoqanngimmat, ilami aamma suliluunniit tamatuminnga suliniuteqartoqalersimanngimmat apeqput taanna akineqarsinnaanngilaq. Oqaatigineqarsinnaavorli nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaasiiniarluni suliniartoqalerneqartarput uppernarsaasiinissap tungaanut sulineq qaammatinit 18-nit sivisunerusussaanngimmat. Piffissaliussaq taanna sipporneqarpat uppernarsaasiiniarluni sulineq aallaqqataaniit aallarteqqinnejassaaq. Tamakku aamma pissutigalugit suliniutit taama ittut peqqissaarulluinnarneqartarpalut, ilaannikkooriarlutilu sivisoqisumik piareersarneqqaartarlutik.

3. MSC sinerissamut qanittumi qaleralinniartut inuussutissarsiutigineranut qanoq pingaaruteqartigaa.

Akissut 3)

Avammut tunioraasut tungaanniit oqaatigineqarsinnaavoq uppernarsaasiinissaq nukinginnarujussuanngimmat. Tassa qalerallit tulaanneqartut tamarmik tunitsivissaqartilluarneqartarpalut akitissaartinneqartarlutillu. Niuerfiilli uppernarsaasiinissamik piumasaqaleriartormata siunissami ungasinnerusumi uppernarsaasiinissaq pisariaqalersinnaavoq. Aalisakkat qaleruallillu aalajangersimasut eqqarsaatigalugit pingaartumik Europami niuerfiit ullumikut uppernarsaammik piumasaqaateqartarpalut. Aatsaat nungusaataanngitsumik aalisarnerup uppernarsaateqartinneqarneratigut niuerfigisartakkat tigummiinnarneqarsinnaassapput akillu attatiinnarneqarsinnaassallutik.

4. MSC meqqi pilersinneqartariaqassappat suliassat suut siusissukkut naatsorsuutigineqarpat naatsorsuutigineqartariaqarpalluunniit?

Akissut 4)

Nakkutigineqanngitsumik (pisassiifflusut avataanni pisarineqartart) aalisarneq nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaasiiniarlernermut aporfiusinnaavoq, aammalu pisassiisarnerit kiisalu biologit siunnersuisarnerat imminnut annerusumik ataqtigii-lersinneqartariaqarsinnaassallutik. Aalisarneq annerusumik sukannererusumillu nakkutigineqartariaqalersinnaavoq ilaatigullu piniutaarsiuut qallorneqartariaqartalarsinnaallutik. Sinerissamut qanittumi qaleralinniarlernermi peqassutsip, aalisakkat kinguaassiornerata aalisarneqarnerallu imminnut toqqaannartumik ataqtigiiittangin-nerat (qalerallit tiffartut suffisarfimmit immikkuullarissuuusarnerat) pissutigalugu aalisarnerup taassuma nungusaataanngitsumik ingerlanneqarneranik uppernarsaasiiniarlernermi suut ajornartorsiutaaju-maarnersut siorningerlugit oqaatigiuminaapput.

5. MSC nunatta nunarsuatsinni aalisakkanik niueruteqarnerani pingaarutilimmik inissisimasutut, aalisakkanillu tunisiffissaqartuaannarnissatsinnut aalajangeeqataasutut inissisimasoq Naalakersuisut upternarsarsinnaavaat?

Akissut 5)

Ataatsimut isigalugu aalisakkanik inuussutissarsiuteqartut tungaanniit oqaatigineqarsinnaavoq upternarsaasiisarneq raajanik avammut tunioraanermut assorsuaq sunniuteqarsimammat aammalu nipsat suaanik nioqquteqarnermut suli annerusumik sunniuteqarsimammat. Europami aalisakkanik Barentshavemeersunik upternarsaateqanngitsunik nioqquteqarneq ajornakusoortorujussuuvoq. Tamanna pisassat amerlasoorujussuunerannik taamalu aalisakkanik tamaannga pisunik tuniniaasorpassuaqarneranik pissuteqarsinnaavoq. Taamaammat nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaasiinerup pingaassusia oqaluttuarisaanermi pisartunit takussutissinnejareerpoq.

6. MSC aalisakkanut assigiinngisitaartunut sapinngisamik tamanut atuutsinneqartariaqtutut naalakersuisut isumaqarpat?

Akissut 6)

Raajat nipsallu suaasa nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaatitaqartinneqarnerat iluaqutaasoq takutinneqareermat aalisakkanut qalerualinnullu allanut nungusaataanngitsumik aalisarnermut upternarsaasiinissaq soqutiginaateqarsinnaavoq.

7. Naalakersuisut erseqqissarsinnaavaat MSC-ip atuutsinneqarnera aalisakkat akiinut nalituneruleriartornissaannullu iluaqutaassanersoq?

Akissut 7)

Naalakersuisut imaluunniit SFG akit qaffannissaannik qularnaarisinnaanngillat. Misilitakkalli takutippaat upternarsaasiinikkut ukioq manna nipsat suaannut akit qaffannissaat tunitsivissaqartilluarneqarnissaallu toqqammavissinneqarsimammat. Tassani oqaatigineqaannassaaq nioqqutigineqartut ikiligaangata akit qaffattarmata amerligaangatalu akikillisarlutik.

8. Suut tunngavigalugit, sunalu siunertaralugu MSC Naalakkersuinikkut pingaaqtinnejarluni ingerlannejarpa?

Akissut 8)

Uppernarsaasiinissaq aalisakkanik inuussutissarsiuteqartunit assorsuaq pingaaqtinnejarpooq, tassami tunitsivinni piumasaqaatit – pingaartumik Europami – ukiuni kingullerni qaffakkiartuinnarsimapput sulilu qaffakkiartorlutik. Tamanna aamma Asiamut siammariartorpasippoq. Taamaammat aalisakkanik inuussutissarsiuteqartut nungusaannginnermut upternarsaateqartitsilerumallutik ilungersornerannut tunitsivinni piumasaqaatit pissutaanerpaapput.

9. MSC aalisartunut, tunitsivinnut, tunisassiassanut aammalu nunatsinnut tamarmut sunniutai qanoq erseqqissarneqarsinnaappat?

Akissut 9)

RG-ip tunitsivigisartagai eqqarsaatigalugit nungusaataanngitsumik aalisarnerup tamatumunngalu uppernarsaateqarnerup qanoq pisariaqartiginera paasiumallugu suliffeqarfiup Royal Greenland A/S-ip Deloitte Sustainabilitymik suleqateqarluni nunarsuarmi tamarmi sullissani misissuiffigeqqissaarpai. Misissuinermit paasisat pingaarnerit tassaapput nungusaataanngitsumik aalisarneq pisisussat pilersuisussaminnik toqqaaniarneranni pingaarnerpaatinneqartarmat, kiisalu nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaat atuisartunit assorujussuaq pingartinneqartarmat, aammalu atuisartut akiliinerulaarnissartik ajorineq ajormassuk.

Misissueqqissaarneq tamarmiusoq uani nassaarineqarsinnaavoq:
<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/risk/Deloitte-CSR-RG.pdf>

10. MSC atuutinngikkaluarpat ullumikkut nunatsinni sunniutigisimasinnaasai suut taaneqarsinnaappat?

Akissuteqaat 10)

Uppernarsaammik pigisaqannginneq unammilleqatigiinnermi aporfugaluttuinnartutut aalisakkanik inuussutissarsiuteqartunit isigineqarpoq. Tassa tunitsivissat akillu eqqarsaatigalugit taamaappoq.

11. Avaleraasartoorniarneq aammalu ikerinnaasiortunik aalisarneq, minnerunngitsumillu avataasiorluni aalisariaatsit tamaasa eqqarsaatigalugit MSC-p atuutsinneqalernissaa qanoq anguneqassanersoq Naalakkersuisut oqaasertalersorsinnaavaat?

Akissut 11)

Avaleraasartoorniarnermi aammalu aalisakkanik qalerualinnillu allanik aalisarnermi nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaasiineq ilaatigut aqtsinermi pilersaarusiornikkut suliarineqartarpoq. Aqtsineq pillugu pilersaarusiorneq maanna Naalakkersuisunit salliuinneqalersimavoq.

12. MSC tunngavigalugu aalisartut pisassaat eqiterutsinneqarnissaat siunertaava?

Akissut 12)

Nungusaataanngitsumik aalisarnermut uppernarsaasiisarneq aammalu aalisarnermut attuumassutilit amerlassusii imminnut attuumassuteqarnerannik ilisimasaqartoqanngilaq.

13. Nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutinik tunngaveqartumik piujuannartitsinissamik siunertat nunatta isumaqatigiissusiornerik atsioqataaffigisimasai nangittumik naalakkersuisunit nunatta iluani timitalersuiffigineqassappat?

Akissut 13)

Nunatsinni nunat tamalaat akornanni pisussaaffivut naammassiarniarpavut, aamma nunat tamalaat akornanni malittarineqartoq, tassa "nalornigaanni mianersuussinissaq" naammassiarneqassaaq. Tassungalu ilanngullugu aamma oqaatigineqassaaq aqutsinermi pilersaarutinik nutaanik amerlanerusunillu suliaqarnissaq Naalakkersuisunit suliassani salliuutinneqarmat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikolaj Jeremiassen